

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΛΑΡΙΩΝΑΣ: ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΛΟΓΟΣ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ ΓΙΑ ΣΧΙΣΜΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Συνέντευξη του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, Προέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, στο πρακτορείο ειδήσεων RIA "Novosti".

– Σεβασμιώτατε, στην τελευταία δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας διακρίνουμε τρεις βασικές προτάσεις, οι οποίες είναι: η αναβολή της προγραμματισθείσης από 18 έως 27 Ιουνίου Πανορθόδοξου Συνόδου στην Κρήτη έως ότου λυθούν οι διαφωνίες, η σύγκληση επί τω ιδίω σκοπῶ της Πανορθόδοξου Διασκέψεως καθώς και η συμμετοχή στη Σύνοδο όλων των Αρχιερέων (συνολικά περίπου 700 σε όλες τις Εκκλησίες). Πότε και που είναι δυνατόν να γίνει μια τέτοια συζήτηση ώστε ακολούθως πράγματι να συγκληθεί η Πανορθόδοξη Σύνοδος, στην οποία να συμμετάσχουν ποιοί και με ποιά ημερήσια διάταξη;

– Φρονώ ότι με σχετική επιθυμία δεν θα ήταν πρόβλημα να οργανωθεί αρκετά σύντομα μια τέτοια συζήτηση. Άλλωστε ουδεμία των κατά τόπους Εκκλησιών τάχθηκε κατά της συγκλήσεως της Πανορθόδοξου Συνόδου ως τοιαύτης. Διαφωνίες προκαλεί μόνο το κατά πόσον είμαστε έτοιμοι για να συγκληθεί αυτή η Σύνοδος. Δεν έχει σημασία ο τόπος των σχετικών διορθόδοξων διαβουλεύσεων, το βασικό είναι για να γίνουν. Ως προς τη μορφή των συζητήσεων, ως χώρος θα εδύνατο να χρησιμεύσει η ήδη συσταθείσα Πανορθόδοξη Γραμματεία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, όπως αναφέρει η σχετική δήλωση της Ιεράς Συνόδου. Και όμως αυτό θα είναι εφικτό μόνο με την προϋπόθεση να επανεξετασθεί ουσιαστικά το έργο αυτού του οργάνου, διότι μέχρι σήμερα, δυστυχώς, λειτουργούσε αναποτελεσματικά. Όσον δε αφορά στη νέα ημερομηνία συγκλήσεως της Συνόδου και τα εξεταστέα κείμενα ο λόγος μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν επιτυχούς ολοκληρώσεως της Πανορθόδοξου προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.

– Υπάρχει πιθανότητα μεταβάσεως της αντιπροσωπείας της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας στην Κρήτη για την Πανορθόδοξη Σύνοδο κατά τις προγραμματισθείσες ημέρες;

– Μέχρι την τελευταία στιγμή προσβλέπαμε στην έγκαιρη άρση των αιτιών, οι οποίες οδήγησαν κατά τόπους Εκκλησίες να δηλώσουν την αποχή τους από τη Σύνοδο. Ως ενδεχόμενη λύση στα ανακύψαντα προβλήματα προτείναμε τη σύγκληση μίας έκτακτης Πανορθόδοξου Προσυνοδικής Διασκέψεως. Δυστυχώς αγνοήθηκαν τα προβλήματα, στα οποία αναφέρθηκαν οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, αλλά και τον εναπομείναντα χρόνο αυτά ούτε καν δύνανται να λυθούν. Με όλα αυτά δεν βλέπω λόγους να αλλάξει η Ρωσική Εκκλησία την απόφαση αυτής.

– Πότε και ποιά αντίδραση του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στην απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Εκκλησίας αναμένετε;

– Βεβαίως, και πρέπει να απαντηθούν η δήλωση της Ιεράς Συνόδου μας καθώς και τα Γράμματα προς τους Προκαθημένους των κατά τόπους Εκκλησιών. Ποια θα είναι η απάντηση, θα το μάθουμε στις επόμενες ημέρες. Η ελπίδα μου είναι το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και οι λοιπές κατά τόπους Εκκλησίες θα αντιδράσουν με γνώμονα την κοινή μας επιθυμία να διατηρήσουμε την ενότητα της Ορθόδοξου Εκκλησίας και να ενισχύσουμε την αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη μεταξύ όλων των κατά τόπους αυτοκεφάλων Εκκλησιών.

– Όσα έχουν συμβεί, μήπως σημαίνουν σχίσμα μέσα στην Ορθόδοξη οικογένεια;

– Όπως τα είχα πει ήδη κατά τη συνέντευξη τύπου μετά τη λήξη της συνεδρίας της Ιεράς Συνόδου, την κατάσταση η οποία διαμορφώθηκε γύρω από την Πανορθόδοξη Σύνοδο μπορούμε να τη χαρακτηρίσουμε τακτική, αλλά συνάμα και άκρως περίπλοκη. Δεν υπάρχει λόγος κατά τό παρόν να τη χαρακτηρίσουμε σχίσμα.

– Κατά τη γνώμη Σας, ποια είναι η ουσία και τα βαθύτερα αίτια διαφωνιών σχετικά με τη Σύνοδο; Τι δουλειά, εξ απόψεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, έπρεπε ακόμη να τελειώσατε προσυνοδικώς ως προς την προετοιμασία της Συνόδου και ως προς τα τελικά κείμενα;

– Κατά τη γνώμη μου η βασική αιτία της καταστάσεως η οποία διαμορφώθηκε δεν είναι τόσο οι διαφωνίες μεταξύ των Εκκλησιών, όσο η έλλειψη ενός αποτελεσματικού και μόνιμου μηχανισμού μίας έντιμης και ολοκληρωμένης συζητήσεως αυτών. Πράγματι η έν λειτουργία τα τελευταία χρόνια μορφή της προσυνοδικής διαδικασίας δυσχέρανε την περιεκτική και σοβαρή ενασχόληση με τα κείμενα, ενώ δεν λαμβάνοντο υπόψη καθώς πρέπει οι απόψεις των αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Τελικά όλα αυτά οδήγησαν στη δήλωση αποχής από τη Σύνοδο των τεσσάρων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών. Πιστεύω ότι όλοι εμείς οφείλουμε να πάρουμε διδάγματα, ώστε μελλοντικά να συγκληθεί μια τέτοια Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, στην οποία θα συμμετάσχουν όλες ανεξαιρέτως οι κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες και η οποία θα πετύχει το βασικό της σκοπό την μαρτυρία της ενότητάς μας.